

TERUGBLIK INTEGRATIEATELIER 0 VEILIGE VECHT

Op vrijdagmiddag, 13 november 2020, vond het eerste integratieatelier (IA0) voor Veilige Vecht plaats. Het atelier stond in het teken van kennismaken met elkaar, met het project en met het stroomgebied van de Vecht en het inventariseren van waarden in het gebied als input voor de volgende ateliers. Dit verslag blikt terug op deze dag en geeft de belangrijkste uitkomsten weer. De presentatie die tijdens het atelier gegeven is, is bij dit verslag gevoegd.

Bij binnenkomst in het digitale atelier werden deelnemers naar subgroepen geleid, om vast in kleine groepjes kennis te maken. Hier werd onder andere gesproken over de geschiedenis van de landgoederen in het Vechtdal en de motivatie om mee te doen aan deze ateliers.

Het atelier startte met een welkom van Margreet Krol (omgevingsmanager Veilige Vecht) en een korte quiz over het project en het team. Duidelijk werd dat veel deelnemers al veel weten over het project en bijvoorbeeld het startdocument ([klik hier](#)), hadden gelezen. Berto Meeuwissen (ingenieursteam) lichtte het proces en doel en opzet van de ateliers toe. Tijdens de vragen die Berto aan de groep stelde, bleek dat de deelnemers al goed op de hoogte zijn van het project: veel mensen weten bijvoorbeeld dat een groot deel van het dijktraject tussen Dalfsen en Zwolle is afgekeurd, maar niet het hele traject. Deelnemers vonden de participatie en kansen voor nevendoelen het meest bijzonder aan dit project. Hierna legde Serban Schouten (ingenieursteam) uit hoe het met de veiligheid van de dijk gesteld staat en gaf Berto een toelichting op de mogelijkheden voor systeemmaatregelen.

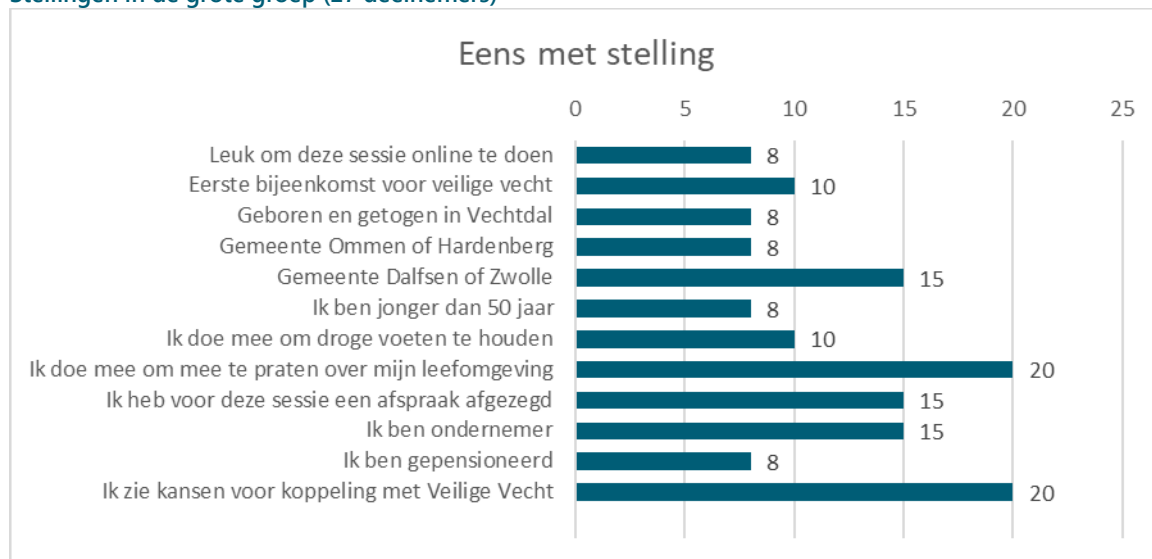
“Inspraak met inzicht geeft uitzicht”

Kennismaking

We hebben kennismaking gemaakt met elkaar, eerst in de hele groep, daarna in de groepen dijk en systeem en ten slotte in kleine groepjes, telkens met wat meer diepgang. De kopjes hieronder lichten de hoofdpunten uit de kennismaking toe

Stellingen in de grote groep (27 deelnemers)

Verdiepende vragen

We zijn in kleine groepen uiteengegaan om nader kennis te maken. Dit hebben we gedaan aan de hand van een aantal vragen, waaronder:

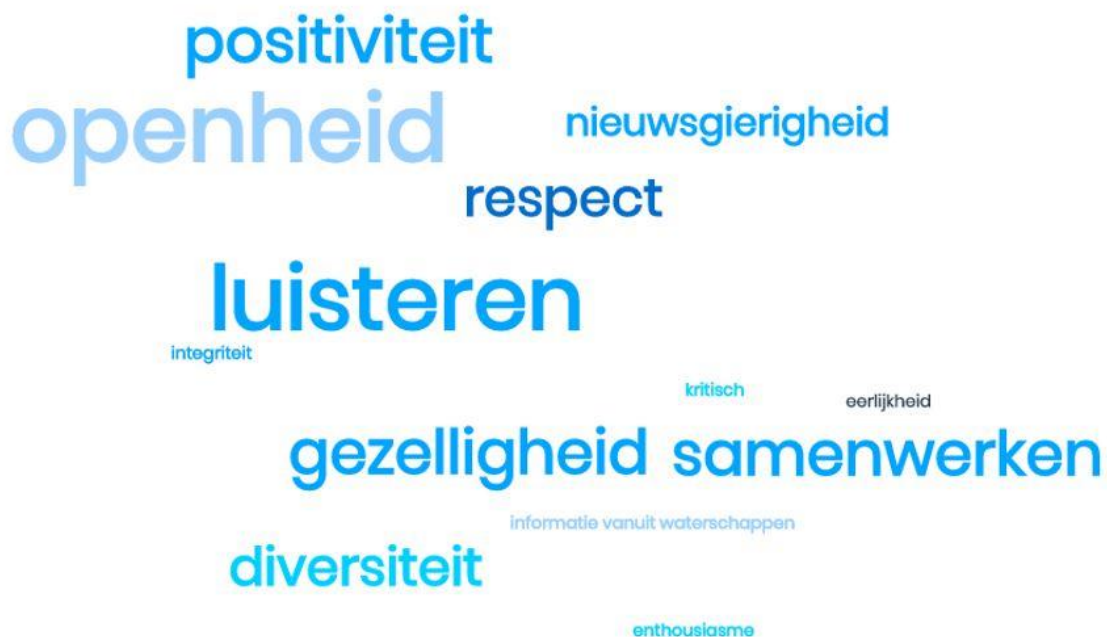
- Wat verwacht je van de ateliers?
- Wat verwacht je van elkaar?

Naderhand hebben we in de grote groep de belangrijkste antwoorden op deze vragen gedeeld. Die zijn hieronder terug te lezen.

Wat verwacht je van de ateliers?

- samenspel
- creatieve oplossingen bedenken
- vernieuwende visies
- interactie en nieuwe ideeën
- creativiteit en vernieuwing
- door het botsen van meningen komt de waarheid naar voren
- inspiratie door kennis
- ideeën inbrengen, brainstorm, open minded
- creatieve ideeën
- veel informatie verzamelen en verschillende standpunten inventariseren
- ontdekken wat er speelt, welke belangen er spelen. Ideeën ophalen. En gebiedskennis ophalen.
- integraal met andere projecten en opgaves
- open overleg en uitwisseling van ideeën
- goede samenwerking
- open discussie en benieuwd naar verschillende inbreng
- objectieve inbreng van alle deelnemers om tot een integraal resultaat te komen.
- creativiteit
- samen op weg naar een nog mooier en veiliger Vechtdal
- kennis delen
- dat de waterschappen de inbreng serieus nemen en dat het niet verstoord wordt door parallelle besluitvorming of iets dergelijks, waardoor onze inbreng niet meegenomen kan worden

Wat verwacht je van elkaar?

Werking watersysteem Vecht

Berto geeft een toelichting op de werking van het stroomgebied van de Vecht, en op de veranderingen daarvan door de eeuwen heen. Daarnaast liet hij zien hoe verschillende delen van het stroomgebied van de Vecht er uitzien in natte situaties (vergelijkbaar met 1998) en in extreem natte, en extreem extreem natte situaties. In bijgevoegde presentatie is de uitleg terug te lezen.

Belangrijke waarden in het gebied

We zijn uiteengegaan in kleine groepen om te bespreken wat iedereen belangrijk vindt in het gebied. Dit hebben we bijgehouden met foto's en post-its. De afbeeldingen hieronder geven weer wat de deelnemers belangrijk of van waarde vinden in het Vechtdal.

Wat vind je belangrijk in het gebied?

The collage features several text boxes and images:

- Behoud van natuurlijke beleving binnen- en buitendijks. Voorbeeld: als je over dijk fietst heb je zicht op beide zijden, kronkelig karakter** (Yellow box)
- Waardevol: Participatie in het gebied. Zie voorbeelden RvdV, zoals Kershoek-Stegeren, Rhuiscarmaten, Vechtpark Hardenberg** (Yellow box)
- Droge voeten houden, geen ondergelopen kelders. Leefbaarheid. Economie en natuur hand in hand. Beleving.** (Yellow box)
- Cultuurhistorische waarde van het stroomgebied van de Vecht. Bijvoorbeeld bij Landgoed De Broekhuizen. Historisch gezien belangrijk voor veel bewoners. Hessenweg was een belangrijke handelsroute voor Vechtdal (van Zwolle tot Hessum)** (Yellow box)
- Aansluiting binnen-buitendijks. Relaties behouden. Dijk niet als barriere. Kronkelige dijk behouden** (Orange box)
- Fietspad op Vechtdijk** (Green box)
- Karakter: eenduidigheid over de Vecht (gedeelde visie en aanpak Vechtstromen en WDDelta). Kijk goed naar wat er al is en loopt en leer daarvan.** (Green box)
- Bloemrijke dijk met scherpe boterbloem, veldzuring, Rust van het gebied. Herpen op en rond de dijk. Grutto in uiterwaarden.** (Yellow box)
- Verbinding met uiterwaarden, relatie binnen-buitendijks** (Yellow box)
- Foto landgoed de Broekhuizen** (Green box)
- oog voor behoud (cultuur)historische kenmerken bij het vormgeven van oplossingen, verhaal zichtbaar maken** (Orange box)

Images include: a cow in a field, a person on a bicycle, hands joined in a circle, a bird in a field, a flower field, a historical map, and a landscape with a dike.

Wat vind je belangrijk in het gebied?

Wat vind je belangrijk in het gebied?

paars gaat over de toekomst, groen over 30 jaar, gele gaat over de vraag

natuurlijke dijken, vee erop, struinen door gebied incl wandelen en fietsen, routes Door het gebied kunnen, kunnen zijn verblijven, verpozen, zwemmen, etc

bedrijvigheid in lege stallen

ruimte voor landbouw en kan samen met natuur

koester de traagheid

Cultuurhistorie, landgoederen, historische kernen

Klimaatbewuste en natuurgerichte landbouw en actieve en rendabele bedrijven. Geld verdienen met maatschappelijke diensten, CO2, biodiversiteit etc

meer samenhang en meer natuur,

over eigen schaduw heen stappen, klimaatprobleem is aangepakt

Innovatieve manier van waterbergend

Meer natuurincl landbouw, kinderen en kleinkinderen genieten van functies die bij elkaar gekomen zijn

meanderende vecht

kringlooplandbouw, gaat samen met brede maatschappelijk aansluiting, minder mega (vrees de andere kant)

neem voorbeeld aan de andere landen

Dijken geen dijken meer laten zijn, natuurlijk mogelijk laten lijken, retentie in rest van het gebied. Haartvaten tegen de verdroging

Natuurinclusieve landbouw, routestructuren, houtwallen

leren iets meenemen in het verhaal van de Vecht

Innovatieve Manieren

Innovaties leveren bijdrage: toekomst van oudere systemen naar de toekomst (denk aan landgoederen, generaties verder brengen, klimaatneutraal)

Wat vind je belangrijk in het gebied?

Wat vind je belangrijk in het gebied?

Groep 3

Het landschap, vlechtende rivier die buiten de oevers treedt

vecht en stad én landschap lijken gescheiden te zijn, zo graag meerwaarde willen

1 systeem vecht en vechtdal

zou graag zien dat de natuur zijn gang kan gaan

kijken waar landbouw mogelijk is, landbouwproductie is niet hoofdzaak

ontwikkeling recreatie kan voor boeren interessant zijn

Een vecht waar je kunt komen

de lichte hoogteverschillen behouden en misschien uitbouwen

er zijn veel opgaves voor toekomst

vechtdal aantrekkelijk houden, combi stilte en rust

combi van rustgebieden en drukte-gebieden, een recreatievisie op het vechtdal kan hierin helpen.

recreatievaart, maar niet te groot (niet boggeren, maar eerder verontlepen, stroomsnelheid minder)

stromen opwekken met water? zou leuk zijn

grondwaterstand moet meer de natuurlijke hoogte volgen

otter en de bever, vis migratie

spontaan bodem beter benutten

let op dijk hoeft niet overal toegankelijk te zijn. Dwarsverbindingen /langsvbindingen

weidevogels, horen bij de kringloop v/h leven, natuur in evenwicht - er is bijna geen bodemleven meer

schrale grond,

Wat vind je belangrijk in het gebied?

half natuurlijke rivier

meer ruimte voor de rivier, zie ook Achteroever projecten IJsselmeer. Bij hoog water water stallen in gebieden. Dat in combinatie met nieuwe (economische) producten voor recreatie en landbouw. Waterspog voor meervoudig gebruik: natuur, economie, anti-verdroging. Zie ook Reelaer bij Ommen

Past het huidige grondgebruik wel bij de aanpassingen in het stroomgebied die nodig zijn; is droge gronden in stand houden voor huidige functie niet te duur voor de landbouwopbrengsten?

bestaande opgaven Vecht-Regge, stuw landgoed Eerde terug, stroomdalgrasland ontwikkelen,

Zwarte water - Vecht: optimalisatie omstandigheden Kivietsbloemen; vaker en langere overstromingen

water vasthouden voor droge perioden; bergen bossen ook in droge perioden?

water vasthouden om water te hebben bij droogte

beleefbaarheid van de Vecht, kan beter door dichtbij de Vecht te kunnen

natuurdiversiteit en recreatie

90 in

beleefbaarheid van de Vecht, kan beter door dichtbij de Vecht te kunnen

grotere soortenrijkdom aan planten

opgave: stromend water creëren, dat brengt dynamiek en vissoorten terug

beleefbaarheid van de Regge is veel beter: meer dynamiek

stuwen weg? Nevengeulen echt laten stromen

vielen, ook gewone historie, nadruk op veenontginningen; oude ontginningen als retentiegebieden?

90 in

Wat vind je belangrijk in het gebied?

Zwarte ooievaar, boegbeeld, verbetering van biodiversiteit

Nat, overlast

Klimaatverandering

Vitaliteit van bossen en bomen

Half natuurlijke laaglandrivier

Minder intensief landgebruik bij water (meststoffen / waterkwaliteit)

Geen hoogproductieve melkkoeien

Trechterbekercultuur

Beleving van landschap

Landgoederenzone

Landschapselementen zoals poelen, hagen

Waar het kan.....

Je moet de waarde van natuur kunnen beleven

Keuzes waar welke landbouw

Landbouw passend bij zandige ondergrond

Toegankelijkheid

Inhoudelijke vragen en antwoorden

Tijdens de presentaties en de groeps gesprekken van het atelier zijn een aantal inhoudelijke vragen gesteld. Deze beantwoorden we hieronder.

Doet het project Veilige Vecht niet hetzelfde als Ruimte voor de Vecht?

Bij Veilige Vecht kijken we naar een grotere gebied dan bij Ruimte voor de Vecht; we kijken namelijk naar maatregelen in het hele stroomgebied van de Vecht.

Welke rol speelt de POV bij het project Veilige Vecht?

De POV (Project Overstijgende Verkenning Systeemmaatregelen Vecht) is een onderzoek dat eerder is uitgevoerd en waarvan wij de resultaten gebruiken in het project Veilige Vecht. De resultaten van de POV laten zien dat er mogelijk kansen zijn voor systeemmaatregelen die de dijkversterking tussen Dalfsen en Zwolle beperken en een bijdrage te leveren aan een klimaatbestendig Vechtdal.

Hoe wordt het Duitse deel van het stroomgebied van de Vecht erbij betrokken?

De systeemmaatregelen kunnen theoretisch binnen het gehele stroomgebied van de Vecht liggen. In de Verkenning ligt het accent in eerste instantie op Nederlands grondgebied. Maatregelen in Nederland lijken op basis van de voorstudie (de POV) kansrijker om de dijkversterking tussen Dalfsen en Zwolle te beperken. Waar relaties met Duitsland aan de orde zijn, zal afstemming door waterschap Vechtstromen plaatsvinden. Als oplossingen in Duitsland betekenisvol zijn en met zekerheid bijdragen aan de waterveiligheidsopgaven tussen Dalfsen en Zwolle worden deze in de verkenning betrokken.

Zijn alle bestaande retentiemogelijkheden wel benut?

In zeer extreme omstandigheden zijn naar verwachting alle bestaande retentiemogelijkheden ingezet.

Is dit de goede volgorde? Het zou zonde zijn van alle uitwerking als achteraf blijkt dat een systeemmaatregel te weinig effect hebben op de waterveiligheid.

We onderzoeken ook in deze fase al of systeemmaatregelen effect hebben op de waterstand en daarmee op de waterveiligheid tussen Dalfsen en Zwolle. Zo voorkomen we dat we systeemmaatregelen uitwerken en onderzoeken die te weinig bijdragen aan het hoofddoel van het project Veilige Vecht.

Houd er rekening mee dat dit project het hele Vechtdal op zijn kop zet, en dat dit voor Ruimte voor de Vecht ook al is gedaan. Is het niet beter om eerst alle opgaven in het gebied in kaart te brengen?

In de volgende ateliers bespreken we welke opgaven er spelen in het stroomgebied van de Vecht, om van daaruit op zoek te gaan naar systeemmaatregelen die bijdragen aan meerdere opgaven.

Vervolg

Dit was een gezamenlijk atelier, met alle deelnemers van de dijkateliers en de systeemateliers gezamenlijk. De komende maanden splitsen we ons op om beide sporen verder uit te werken. In maart komen we dan weer met zijn allen bij elkaar om de opgedane kennis met elkaar te delen en het voorstel voor de Mogelijke Alternatieven te bespreken, die in het vervolg van de Verkenning worden onderzocht.

Doel ontwerpatelier Dijk

Op 11 december vindt het atelier voor de dijk plaats. We willen daar bij jullie ophalen wat de belangrijkste waarden van de dijk zijn en welke aandachtspunten jullie ons mee willen geven.

Doel ontwerpateliers Systeem

Voor de systeemmaatregelen vinden in stap 1 van de Verkenning nog 3 ateliers plaats, de eerstvolgende op 27 november. Tijdens de ateliers willen we bij jullie ophalen welke koppelingen met andere opgaven gemaakt kunnen worden, hoe we die koppeling vorm kunnen geven en welke concrete systeemmaatregelen we zien.

Afsluiting

Als afsluiting hebben we de dag geëvalueerd aan de hand van een aantal vragen. De afbeelding hieronder geeft weer dat de meeste deelnemers positief terugkijken op het eerste atelier. Ten slotte hebben we in kleine groepjes nagepraat, voor de geluksvogels onder genot van een door huisgenoten gebracht hapje en drankje. Hopelijk kunnen we dat tijdens een volgend ateliers fysiek doen!

Hoe kijk je terug op deze bijeenkomst?

Mentimeter

"We zitten met zo'n mooie groep mensen bij elkaar, hier kan echt iets goeds uit komen"
